

2/ZPR/2026

Warszawa, 9 stycznia 2026 r.

LIST OTWARTY do członków Rady do spraw Zdrowia Psychicznego przy Ministrze Zdrowia

Szanowni Państwo,

z uzyskanych przez nas informacji wynika, iż do 16 stycznia odbywa się opiniowanie w formie zdalnej nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia psychicznego przez Radę do spraw Zdrowia Psychicznego przy Ministrze Zdrowia. Ustawa ta reguluje między innymi zasady przyjęcia pacjentów do szpitala z pominięciem ich zgody oraz stosowania przymusu bezpośredniego. Choć są to narzędzia konieczne w naszej pracy mające zastosowanie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia ludzkiego to należy pamiętać, że ich zastosowanie wiąże się z **tymczasowym ograniczeniem swobód obywatelskich**. W świetle aktualnego prawa decyzja dotycząca przyjęcia pacjenta z pominięciem zgody musi być skonsultowana z lekarzem specjalistą psychiatrii, a decyzję o zastosowaniu przymusu bezpośredniego w formie unieruchomienia powyżej 16 godzin musi podjąć lekarz specjalista psychiatrii. **Proponowana zmiana ma w sposób znaczący załagodzić te przepisy** zezwalające na podjęcie wyżej wymienionych decyzji dwóm lekarzom, czyli osobom które nie tylko nie posiadają specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, ale również w żadnej innej dziedzinie, ani nie muszą zajmować się dziedziną medycyny powiązaną ze zdrowiem psychicznym. Czyli przyjąć do szpitala psychiatrycznego pacjenta bez jego zgody mogłoby **dwóch lekarzy bez specjalizacji**, co w naszej ocenie byłoby skrajną nieprawidłowością z potencjalnymi konsekwencjami dla poszanowania praw pacjenta.

Ponadto mamy istotną obawę, że zmiany te mają na celu legitymizowanie aktualnie powszechnej i skrajnie nieprawidłowej sytuacji, podczas której na dyżurach w szpitalach psychiatrycznych nieobecny jest lekarz specjalista psychiatrii. Ministerstwo Zdrowia i Konsultant Krajowy w dziedzinie psychiatrii byli informowani przez nas o skali tego problemu 6 października 2025 roku w *“raporcie dot. dyżurów całodobowych w trakcie specjalizacji z psychiatrii dorosłych”* autorstwa Sebastiana Goncerza, Anny Depukat

OZZL

i Radosława Tymińskiego. Według zebranych danych zaledwie 44% lekarzy w trakcie specjalizacji zgłasza obecność lekarzy specjalistów na dyżurach. Należy założyć w pozostałych przypadkach wszystkie przyjęcia pacjentów bez ich zgody i stosowanie przymusu bezpośredniego (w tym unieruchomienia) powyżej 16 godzin mogą się wiązać ze złamaniem aktualnie obowiązującego prawa. **Do dziś ani Ministerstwo, ani Konsultant Krajowy nie podjęli żadnych działań mających na celu poprawę opisanej sytuacji.**

Szczególny niepokój budzi forma dyskusji nad tak kluczowym projektem, bowiem brak odniesień do projektu ustawy przez członka rady do 16 stycznia Departament Zdrowia Publicznego uzna za akceptację aktualnej procedowanego projektu. **W naszej ocenie taka forma procedowania dokumentu zmieniającego zasady sankcjonowanego ograniczenia swobód obywatelskich i mająca na celu chronić prawa osób w kryzysie zdrowia psychicznego jest zwyczajnie nieakceptowalna.**

Konkludując w naszej ocenie aktualna treść nowelizacji, choć zawiera wiele istotnych zmian niesie za sobą również istotne ryzyko dla poszanowania praw pacjentów w kryzysie zdrowia psychicznego, a z uwagi na powagę problemu powinna być procedowana w adekwatny sposób. Nadmienić należy, że nasza opinia w zakresie treści nowelizacji jest podzielana przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Naczelną Radę Lekarską.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Goncerz

Przewodniczący
Porozumienia Rezydentów OZZL

Michał Macur

Członek Zarządu
Porozumienia Rezydentów OZZL

Władysław Krajewski

Wiceprzewodniczący
Porozumienia Rezydentów OZZL

Patryk Groszyk

Członek Zarządu
Porozumienia Rezydentów OZZL

Porozumienie Rezydentów

OZZL

Aleksandra Gładys

Członkini Zarządu
Porozumienia Rezydentów OZZL

Mikołaj Jeżak

Członek Zarządu
Porozumienia Rezydentów OZZL

Kontakt

E-mail: sekretariat.pr@gmail.com